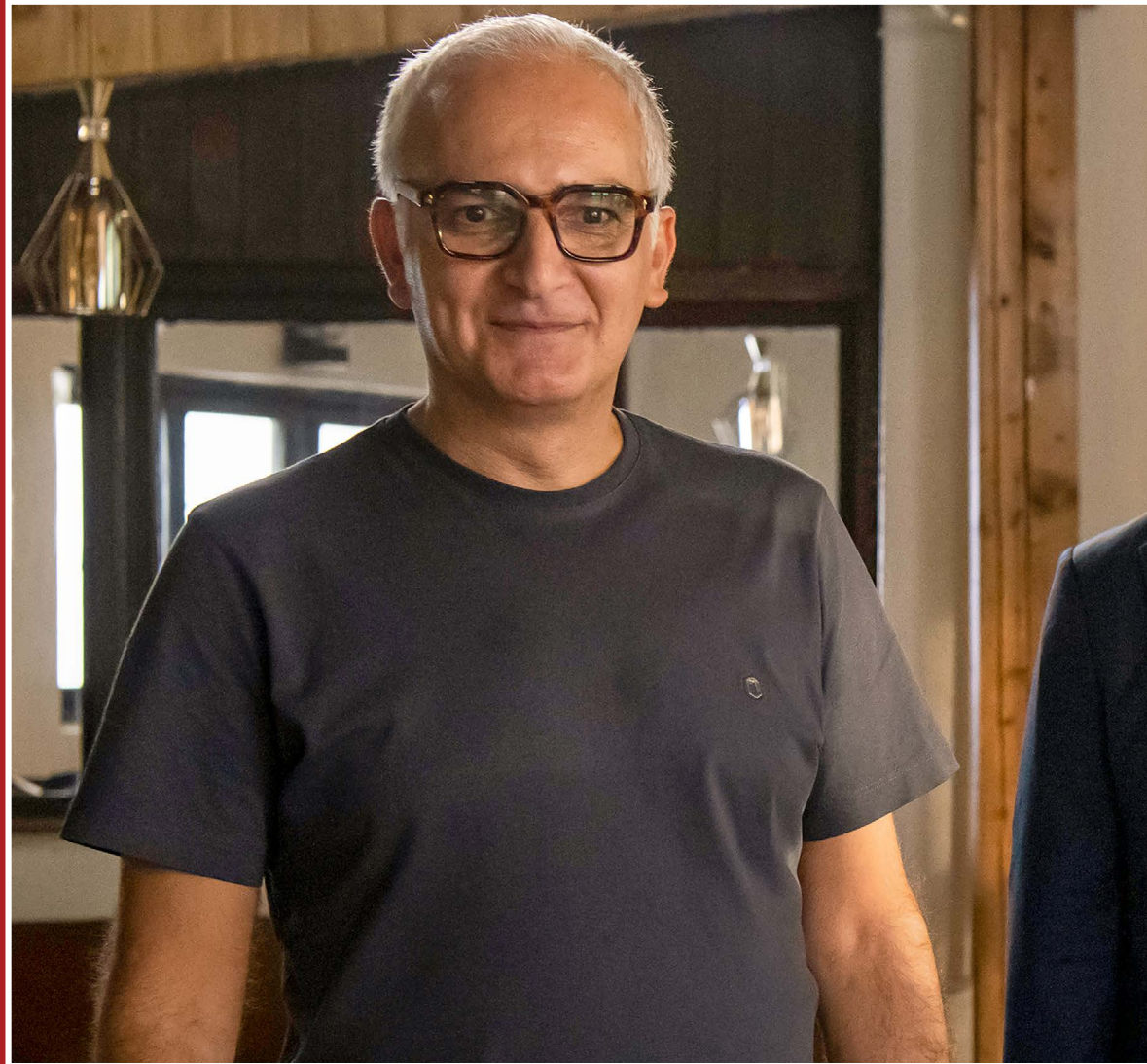

زندگی روزمره

به هر جهت برخی حرمت‌های اجتماعی را شکسته و شکل خوشایندی از فرهنگ ایرانی را باز نمود نمی‌کند...

بله یکی از رویکردهای نه چندان مناسب فیلم همین مواردی است که ذکر کردید نمایش آدم‌هایی که به کرات مواد مصرف می‌کنند و به اصول خانواده پایبند نیستند در آثار دیگر کارگردانان هانیز شاهدیم که برای جذابیت اثر، این مرزبندی‌های فرهنگی را خدشه‌دار می‌کنند. باید دانست در نهایت مخاطب این آثار مردم هستند و رضایت نهایی مخاطب از یک فیلم نشان می‌دهد که چقدر فیلم با مناسبات فرهنگی و زندگی آنها هماهنگ است. مسئله‌ای که در سال‌های اخیر به غلط در سینمای ایران رایج شده است این است و برای برخی از هنرمندان اینگونه جانمایی شده است که با خدشه‌دار کردن حریم‌ها می‌توانند نظر مساعد مخاطب را به جهت محبوبیت فیلم جلب کنند. در صورتی که شاید این حرمت شکنی‌ها، شگفتی مخاطب را از مواجهه با یک امر ناشدنی سبب شود اما ضرورتاً و در ادامه نظر مساعد مخاطب را به همراه نخواهد داشت. چرا که این گونه آثار به مرور زمان به فرهنگ سوزی و بدآموزی منجر می‌شوند. بنابراین حتی اگر مخاطب خود را خوشحال نشان دهد، در ضمیر ذهنی خود این فرهنگ سوزی را حس می‌کند و سوگوار است. با این وصف سروش صحت که دغدغه هنری بر روی مصادب انسانی دارد اما در پرداخت در دام جذابیت مقطعی فیلم می‌غلتد و نمی‌تواند به خوبی از پس کار بر بیاید. مخاطب آثار هنری مردم هستند احترام به فرهنگ و خانواده در صدر رسالت یک اثر هنری است. خود من چندین بار با شوخی‌ها و حرمت شکنی‌هایی که در این فیلم اتفاق افتاد موافق نبودم و معتقدم اثر باید در تقویت تعالی فرهنگ باشد نه سوزاندن آن و نه اینکه به قیمت کسب درآمد از گیشه و یا ابراز مخالفت با برخی رویکردهای سیاسی مرزهایی را جا به جا کند که حریم خانواده، جامعه و مردم است. این عبور محترمانه نیست، هر چند ممکن است به صورت مقطعی برای برخی از مخاطبان به جهت تازگی حرف جذاب باشد.

شما به عنوان یک مخاطب متخصص چه تاثیر و پیامی از فیلم دریافت کردید؟ آیا همان پیام باری به هر جهت زندگی کردن و ولنگارانه را دریافت کردید یا پیام پرمغزتری را در پس این وارونه‌نمایی در زیر متن حس کردید؟

مشکل سینمای ما این است که هنرمندان بر اساس سبک، سلیقه شخصی و تجربه زیسته خود مضامین را بیان می‌کنند و گاه به دلیل عدم تبحر در استفاده از ابزار جذب مخاطب، به سبک‌های دم دستی و ساده روی می‌آورند. به همین دلیل پیام نهایی آنها در زیر متن چندان روشن و شفاف ارائه نمی‌شود به همین دلیل ما شاهد جدال و کشمکش‌هایی در اثر سینمایی «صبحانه با زرافه‌ها» هستیم که خوشایند نیست. اما مشخصاً و قطعاً قصد فیلمساز تخریب فرهنگ نیست و اگر این برداشت استنباط شود غلط است چرا که پیشینه فرهنگی سروش صحت برای همه ما پر واضح است که او یک آدم فرهنگ ستیز نیست و اگر در فیلم او افق روشنی به صورت واضح به چشم نمی‌آید ناشی از ضعف فیلمساز در پرداخت حرف‌های نهایی اثر است، نه اینکه فیلمساز به صورت آگاهانه رویکرد فرهنگ ستیزانه را دنبال کند. در این اثر انتظار می‌رفت که در کنار نشان دادن بدیهیات تلخ جامعه، افق روشنی نیز ترسیم شود. تا این مسئله حل شود و مخاطب از این گذرگاه تلخ عبور کرده و به روشنایی برسد. متأسفانه سروش صحت نتوانسته مفاهیم و ارزش‌های فیلم خود را به درستی تبیین و ارائه کند.

در جمع بندی صحبت شما به این نتیجه رسیدم که شما ساختار فیلم را منسجم و بر اساس سینمای مولف دیده‌اید اما ایرادهای در ارائه محتوا وجود دارد...

بله. اثر سینمای درست و کامل اثری است که محصول کاملی از وحدت فرم و محتوا باشد. گاهی اوقات سینماگران نواندیش ما برای فرم جدیدتر و شیوه بیانی متفاوت از تکنیک‌هایی استفاده می‌کنند که به دلیل تازگی و نامأنوس بودن پختگی لازم را برای انسجام فرم و محتوا ندارند. سروش نیز سعی کرده ساختار معتدل و منسجمی را در اثرش حفظ و ابقا کند و تلاش او کاملاً قابل مشاهده است. اما نتوانسته محتوا و زیر متن خود را به صورت شفاف‌تر در اثر منعکس کند. این مورد از اشکالات فیلم «صبحانه با زرافه‌ها» است. اثری که در ساختار موفق اما در ارائه محتوای متعالی به توفیق نرسیده است.

صحبت پایانی

سینمای ایران به امید و شادی نیاز دارد و انتظار می‌رود هنرمندان همسو با این نگاه آثاری را پدید آورند که در تقویت امیدواری باشد و گرنه بذر ناامیدی که در جامعه کاملاً مشهود است. باید دست مردم را گرفت و از این گذرگاه تلخ عبور داد و به آنها فردای روشن را نشان داد.

است که پایان‌بندی محکم و کاملی وجود داشته باشد و این سه پایان در انتهای فیلم تمهیدی است برای اینکه اثر به شکل خوشایند تمام شود و مخاطب راضی از سالن بیرون برود و فکر نمی‌کنم نگاه فلسفی پشت آن باشد.

جبار آذین (منتقد سینما):

احترام به فرهنگ و خانواده در صدر رسالت یک اثر هنری است

در ابتدا نظر کلی خود را در رابطه با آخرین اثر سروش صحت «صبحانه با زرافه‌ها» بفرمایید؟

«صبحانه با زرافه‌ها» اثری اجتماعی، منسجم و متفکرانه است که در کارنامه سروش صحت نمره بالایی را از جهت امتیاز به خود اختصاص داده است. سروش افزون بر اینکه در تلویزیون گام‌های موفق در عرصه تولید سریال و برنامه‌های تلویزیونی برداشته است در سینما نیز با تولید فیلم‌های سینمایی حرف‌هایی تازه‌ای به لحاظ مضمون و محتوا به سبک مولف نگارانه دارد. این فیلم در فرم و روایت پرداخت منسجمی دارد و نسبت به کمدی‌های متداول امروز سینما دارای سبکی خاص است. فیلمی که به روش و سلیقه خود مولف از مسیری متفاوت، مضامین و تاثیرات خود را پیش می‌راند و دارای اندیشه، تفکر و مناسبات اجتماعی است. «صبحانه با زرافه‌ها» علی‌رغم عنوان و رویکرد طنز آمیزش یک کمدی صرف و متداول نیست، یک اثر متفکرانه اجتماعی خوش ساخت است و در کل سروش با این اثر امتیاز خوب را در کارنامه هنری خود ثبت کرده است.

برخی معتقدند که این فیلم با نمایش آدم‌های عیاش و باری

می‌شود و این جنبه تقدیر در تمامی آثار صحت مانند «جهان با من برقص» هم وجود داشت و در این اثر هم هست اما به نظرم «جهان با من برقص» فیلم منسجم‌تری بود. در این فیلم سروش صحت با صحنه‌های جذاب کاذب مانند استعمال مکرر مواد، صحنه‌های رقص مردانه، تیکه‌ها و شوخی‌هایی که رفقا در عالم نشستی به هم می‌اندازند، همه جاذبه‌های کاذبی است که صرفاً برای جلب نظر مخاطب به کار گرفته شده است. به همین خاطر به نسبت «جهان با من برقص» این فیلم امتیاز کمتری می‌گیرد. اما همچنان کمدی متفاوت، خوش ساخت و با شخصیت‌هایی جالب است که سرگرم کنندگی متفاوتی نسبت به کمدی‌های امروز سینما دارد که همه از یک الگو استفاده می‌کنند.

فیلم صبحانه با زرافه‌ها با سه پایان بندی به اتمام می‌رسد اولین پایان بندی مرگ داماد است. دومین پایان بندی طبق نظر به پروانه‌ای بازگشت داماد به ابتدای فیلم و موتور خانه است که دوستانتش را ترک و به سالن عروسی می‌رود و سومین پایان بندی جشن او و دوستانتش در دشتی فراخ با زرافه‌هاست، با این وصف به نظر شما کدام یک از پایان بندی‌ها قابل اتکاست؟

این سه پایان بندی تمهیدی است برای اینکه پایان اثر قطعی نباشد. چون تماشاگر نمی‌خواهد نقش اصلی ناکام از دنیا برود به همین دلیل نویسنده، به توهمات شخصیت صورت واقعی می‌بخشد و می‌گوید خودتان انتخاب کنید که چطور این قصه تمام شود. به هر حال قصه از درامی جدی برخوردار نیست که پایان بندی باز در آن مسئله شود. در واقع پایان بندی هر چه که باشد نه ما را به فکر فرو می‌برد و نه نگران شخصیت‌ها می‌کند. اما طبعاً برای مخاطب عام بهتر